



**ZPRÁVA O ČINNOSTI AKADEMICKÉ RADY
ZA OBDOBÍ OD XXIX. ZASEDÁNÍ
AKADEMICKÉHO SNĚMU**

Zpráva o činnosti Akademické rady Akademie věd České republiky za období od XXIX. zasedání Akademického sněmu AV ČR

V období od XXIX. zasedání Akademického sněmu, konaného dne 18. prosince 2006, do uzávěrky této zprávy se Akademická rada sešla pětkrát, její předsednictvo se sešlo čtyřikrát. Další schůze obou orgánů se uskuteční krátce před zasedáním Akademického sněmu. O jednáních a usneseních Akademické rady byla pracoviště AV ČR informována elektronickým Věstníkem, jehož poslední číslo obsahovalo informace z 26. zasedání Akademické rady dne 9. ledna 2007. Od roku 2007 jsou usnesení ze zasedání Akademické rady zveřejňována na jejich internetových stránkách v souladu s čl. 5 odst. (3) Stanov AV ČR, podle kterého jsou orgány Akademie věd povinny zveřejňovat svá usnesení, a to i způsobem umožňujícím dálkový přístup. Informace o projednávaných problematikách a přijatých usneseních jsou průběžně publikovány v Akademickém bulletinu.

V období od posledního zasedání Akademického sněmu se Akademická rada zabývala těmito hlavními záležitostmi:

I. Plnění usnesení Akademického sněmu

K naplnění usnesení XXIX. zasedání Akademického sněmu, konaného dne 14. prosince 2006, byla učiněna tato opatření:

Bod III – Předseda AV ČR a další členové Akademické rady se aktivně zúčastnili jednání o uspořádání státní správy ve výzkumu a vývoji a o financování výzkumu a vývoje s cílem zachovat nadresortní působnost Rady pro výzkum a vývoj. Prosazovali a podle potřeby i veřejně obhajovali stanovisko Akademického sněmu. Podrobnější informaci o aktuálním stavu řešení podá předseda AV ČR ve svém projevu na XXX. zasedání Akademického sněmu.

Bod IV/2 – Rozpis rozpočtu AV ČR na rok 2007 spolu s metodickými informacemi pro sestavení rozpočtu byl pracovištěm AV ČR rozeslán hromadným dopisem odpovědného člena Akademické rady dne 12. ledna 2007.

Bod IV/3 – Závěrečný účet Akademie věd ČR za rok 2006 byl ve stanoveném termínu předán Ministerstvu financí ČR a ve smyslu přijatého usnesení se předkládá ke schválení XXX. zasedání Akademického sněmu jako samostatný bod programu.

Body V/2 a VI/2 – Statut Grantové agentury AV ČR a Kariérní řád vysokoškolsky vzdělaných pracovníků AV ČR byly vydány jako interní normy.

Bod VIII – Většina připomínek odstupující Dozorčí komise Akademického sněmu byla vyřešena přímo na jednání a v usnesení Akademického sněmu. Zbývající připomínky a návrhy uvedené v projednávané zprávě Dozorčí komise byly zohledněny ve výroční zprávě o činnosti AV ČR za rok 2006 a dalších dokumentech.

II. Institucionální a účelová podpora výzkumu

V oblasti **institucionální podpory** Akademická rada schválila způsob a harmonogram kontroly průběhu řešení výzkumných záměrů pracovišť AV ČR a průběžného hodnocení výsledků jejich výzkumné činnosti, jehož cílem je objektivní posouzení vývoje vědecké a odborné výkonnosti jednotlivých pracovišť AV ČR a efektivity vynakládaných veřejných prostředků. Příprava tohoto hodnocení bude zahájena v druhé polovině roku 2007 a průběžné hodnocení proběhne v první polovině roku 2008. Snahou je, aby pracoviště AV ČR byla co nejméně administrativně zatížena přípravou podkladů a organizací tohoto hodnocení. Akademická rada byla seznámena s nejvýznamnějšími výsledky dokumentujícími plnění výzkumných záměrů v roce 2006.

V oblasti **účelového financování** Akademická rada projednala zprávy rad programů a schválila přidělení účelových dotací na řešení pokračujících projektů v roce 2007. Při hodnocení programů byl důraz kladen zejména na aplikační výstupy. Proto budou rady programů i do budoucna velmi intenzivně sledovat a vyhodnocovat přínosy smluv o využití výsledků a aplikované výstupy jednotlivých projektů.

Rada programu „Nanotechnologie pro společnost“ hodnotila průběh 15 řešených projektů zahájených k 1. červenci 2006, přičemž součástí hodnocených zpráv byl i návrh postupu prací v roce 2007. Celkové účelové dotace pokračujících projektů činí 98 851 tis. Kč, z toho 25 833 tis. Kč investičních prostředků.

Rada programu „Informační společnost“ zhodnotila průběh řešení celkem 76 projektů, z nichž 6 projektů bylo ukončeno k 31. prosinci 2006. V roce 2007 bude pokračovat řešení 70 projektů, jejichž schválený celkový finanční požadavek činí 172 017 tis. Kč včetně jednoho v současné době pozastaveného projektu, z toho je 2 913 tis. Kč investičních prostředků.

Při řešení projektů programu „Podpora projektů cíleného výzkumu“, který je součástí průřezového programu II (PP2) Národního programu výzkumu I, Rada programu z celkového počtu 53 projektů hodnotila výsledky a výstupy 13 projektů jako velmi kvalitní a ve 35 případech shledala, že stanovené cíle jsou plněny v souladu se zadáním projektu. V roce 2007 bude z prostředků vyčleněných pro projekty tohoto programu pokračovat beze změn financování 52 projektů a jednoho projektu se sníženou dotací v celkové částce ve výši 73 507 tis. Kč.

Vedení Grantové agentury AV zhodnotilo XVII. kolo veřejné soutěže a udělilo podporu novým grantovým projektům. Zvýšený zájem o získání grantové podpory, který byl výrazný již v předchozích kolech, stále trvá. Do XVII. kola veřejné soutěže o standardní badatelské grantové projekty bylo podáno 420 návrhů. Poprvé byla v rámci standardních badatelských grantových projektů vyčleněna samostatná kategorie mezioborových projektů, do které bylo přijato 16 návrhů. Do veřejné soutěže o juniorské badatelské grantové projekty bylo podáno 268 návrhů. Bylo podpořeno 154 standardních, 4 mezioborové a 98 juniorských badatelských grantových projektů. Při hodnocení vývoje struktury účelových prostředků poskytovaných GA AV je nutno zdůraznit nárůst podílu mimoakademických příjemců podpory od GA AV.

V březnu t.r. Akademická rada vyhlásila XVIII. kolo veřejné soutěže GA AV na standardní a juniorské badatelské projekty. Přitom intenzivně spolupracovala s Vědeckou radou AV ČR na přípravě zadávací dokumentace.

V souladu se schváleným Statutem Grantové agentury AV a rovněž v součinnosti s Vědeckou radou AV ČR byl schválen Jednací a volební řád Grantové agentury AV ČR, který zjednodušuje postup při konstituování oborových rad a upravuje způsob jejich volby. Na základě tohoto dokumentu byla jmenována volební komise Grantové agentury AV ČR pro doplňovací volby do oborových rad, které budou v dubnu t.r. ukončeny.

III. Koncepční a vědecko-organizační záležitosti

Akademická rada a Vědecká rada se nadále intenzivně věnovaly plnění **aktualizované Koncepce rozvoje výzkumu a vývoje v Akademii věd ČR na léta 2005-2008**, která byla přijata v souladu a k podpoře uskutečňování Národní politiky výzkumu a vývoje. Především se v úzké spolupráci s Radou pro výzkum a vývoj a zástupci vysokých škol aktivně podílely na řešení obecných i specifických otázek výzkumu a vývoje v ČR se zvláštním zřetelem na zvýšení efektivnosti metodiky hodnocení výzkumu a vývoje. Aktivně se zapojily i do diskuse o problémech týkajících se metodik hodnocení výzkumu v evropském měřítku.

Značná pozornost Akademické a Vědecké rady AV ČR byla věnována dalšímu vývoji v oblasti strukturálních fondů na programovací období 2007-2013. Bylo upozorněno na důležitost vědecké náplně připravovaných projektů, na problém množství a kvality kvalifikovaných pracovníků, kteří budou k dispozici pro připravované projekty a problematiku nákladů na provoz nových pracovišť po skončení financování ze strukturálních fondů. Středoevropský technologický institut (CEITEC) je jedním z velkých a významných projektů, které mohou ovlivnit rozvoj výzkumu a vývoje na jižní Moravě. Významná je proto intenzivní účast pracovišť AV ČR na přípravě tohoto projektu.

Akademická rada vyslovila souhlas s návrhem na realizaci Inovačního biologického centra Ústavu experimentální medicíny AV ČR, v. v. i., a stanovila její podmínky.

Akademická rada průběžně projednávala a vytvářela **předpoklady pro přeměnu pracovišť AV ČR na veřejné výzkumné instituce** (ustavení rad pracovišť AV ČR, výběrová řízení na obsazení funkcí ředitelů pracovišť AV ČR dle zákonné úpravy a příslušných interních pravidel atd.). Probíhalo konstituování dozorčích rad jednotlivých pracovišť AV ČR, přičemž byla již jmenována většina předsedů, místopředsedů a členů těchto rad.

V souvislosti s přechodem pracovišť na veřejné výzkumné instituce byla koncem roku 2006 schválena delimitace pracovníků a finančních a materiálových prostředků z Ústavu molekulární genetiky AV ČR do Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR a delimitace pracovníků, projektů a finančních a materiálových prostředků z Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR na Ústav experimentální botaniky AV ČR.

IV. Oceňování významných osobností a výsledků výzkumu

Akademická rada schválila směrnici Akademické rady AV ČR – Udělování Akademické prémie Praemium Academiae. Přijala nový Statut cen Akademie věd ČR, Jednací řád Komise pro udělování cen AV ČR a Zásady pro udělování medailí v Akademii věd ČR, jimiž jsou oceňovány především vynikající osobnosti. V souvislosti s novou právní úpravou byla upravena pravidla pro udělování Fellowship J. E. Purkyně význačným a perspektivním vědeckým pracovníkům. Na základě získaných zkušeností byla novelizována rovněž Pravidla pro udělování vědeckého titulu „doktor věd“.

Počátkem letošního roku udělila Akademická rada po projednání ve Vědecké radě AV ČR v mimořádném termínu tyto **medaile AV ČR**:

Pamětní medaili Jana Patočky obdrželi

- PhDr. Ivan Dubský, CSc. (Filosofický ústav AV ČR, v. v. i.),
- Dr. Klaus Nellen (Institut für die Wissenschaften vom Menschen, Vídeň, Rakousko),
- PhDr. RNDr. Jiří Polívka (Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav filozofie a religionistiky).

Čestnou oborovou medaili B. Bolzana za zásluhy v matematických vědách obdržel prof. Dr. David Preiss (University College London, V. Británie).

Čestnou oborovou medaili G. J. Mendela za zásluhy v biologických vědách obdržel prof. RNDr. Jiří Komárek, DrSc. (Botanický ústav AV ČR, v. v. i.).

Čestnou medaili V. Náprstka za zásluhy o popularizaci vědy obdrželi

- Mgr. Vladimír Kořen (Česká televize),
- PhDr. Dušan Třeštík, CSc. (Historický ústav AV ČR, v. v. i.).

V. Spolupráce Akademie věd ČR s vysokými školami a spolupráce s aplikovaným výzkumem a podnikatelskou sférou

Podpisem předsedy AV ČR a rektora UK vstoupily v platnost Rámcová smlouva o spolupráci na realizaci doktorského studijního programu mezi AV ČR a Univerzitou Karlovou v Praze a smlouva o sdružení mezi AV ČR a UK při uskutečňování doktorského studijního programu v oblasti biomedicíny. Byla schválena nová Rámcová smlouva o spolupráci mezi AV ČR a Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích.

Byly uzavřeny smlouvy o zřízení a provozování Laboratoře tkáňové biomechaniky, společného pracoviště Ústavu termomechaniky AV ČR a Technické univerzity v Liberci, a o zřízení a provozování Laboratoře optických měřících metod, společného pracoviště Ústavu termomechaniky AV ČR a Technické univerzity v Liberci. Nová smlouva o zřízení a provozování Centra právně-historických studií, společného pracoviště Historického ústavu AV ČR a Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, kodifikuje dlouhodobou spolupráci obou institucí v oblasti právního výzkumu.

Úspěšně pokračují jednání s Českým vysokým učením technickým v Praze a dalšími potenciálními partnerskými organizacemi o zřízení společného pracoviště – Institutu aplikovaných věd v areálu AV ČR na Mazance.

Probíhají jednání o přípravě Vědeckotechnického parku Jihlava, který přispěje k rozvoji a posílení spolupráce pracovišť výzkumu a vývoje s podnikatelskou a aplikační sférou.

S oboustranným oceněním se setkala zpráva o plnění výzkumných projektů pracovišť AV ČR uzavřených v rámci regionální spolupráce s Pardubickým krajem a Sdružením obcí Orlicko v roce 2006, kterou se Akademická rada podrobně zabývala.

VI. Mezinárodní vědecká spolupráce Akademie věd ČR a její zapojování do Evropského výzkumného prostoru

Akademická rada na základě návrhu Rady pro zahraniční styky projednala a schválila výsledky konkurzního řízení na zahraniční pracovní cesty v rámci dvoustranných dohod pro rok 2007.

Bylo podepsáno Memorandum o vědecké spolupráci s Národním fondem výzkumu (NRF) z Jihoafrické republiky, jež přispěje k prohloubení spolupráce s touto institucí. Velmi intenzivní jednání jsou vedena na úrovni Fóra Akademií V4, volného uskupení akademií věd zemí Visegrádské čtyřky. V oblasti humanitních a společenských věd probíhá intenzivní rozšiřování mezinárodní spolupráce, což ilustrují mj. i četné oboustranně prospěšné kontakty AV ČR a Akademie der Wissenschaften und der Literatur, Mainz. Byl jmenován zástupce AV ČR do Mezinárodní komise pro Thesaurus Linguae Latinae.

Informace o Českých národních komitétách upozornila zejména na potřebu obměny členů některých komitétů a vyústila do doporučení, která přispějí ke kvalitě jejich činnosti a organizace.

Zástupci Akademie věd se intenzivně zabývali problematikou vyhlašovaného 7. Rámcového programu EU včetně aktivní účasti na oficiálním zahájení tohoto programu. Zástupci Akademie věd se nadále podíleli na zpracování dokumentů souvisejících s přípravou využití prostředků strukturálních a kohezních fondů EU na léta 2007-2013 a účastnili se jednání pracovních skupin pro přípravu jednotlivých operačních programů strukturálních fondů a horizontálního programového výboru. Projednávala se účast na plánovaných Dnech české vědy v Bruselu. Zástupci Akademie věd se aktivně účastní jednání a akcí „European Research Council“.

VII. Propagační a popularizační činnost

Prezentace vědeckých výsledků, které byly dosaženy na pracovištích Akademie věd, zaměřená na širokou veřejnost, pokračovala neztenčenou měrou. Uskutečňovala se zejména díky spolupráci vědeckých pracovníků s médii a také určitou měrou aktivnímu přístupu médií k akcím propagujícím vědu a výzkum. Od prosince 2006 se konalo celkem 10 tiskových konferencí. Mezi nejúspěšnější patřily tiskové konference k Evropskému týdnu mozku, k Mezinárodnímu heliofyzikál-

nímu roku a tisková konference pořádaná ve spolupráci se Sociologickým ústavem AV ČR, v. v. i., o souvislostech pracovního a soukromého života v ČR. V rámci Evropského týdne mozku v březnu t.r. proběhlo 11 přednášek pro studenty a veřejnost.

Pokračovala realizace projektu „Otevřená věda“, který je spolufinancován prostřednictvím Evropského sociálního fondu, státního rozpočtu a rozpočtu hlavního města Prahy. Nově byl zahájen projekt „Otevřená věda regionům“ v rámci Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů, jehož cílem je přispět i v regionech ke zkvalitnění vzdělávacího procesu na základních a středních školách cestou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Aktivity projektu jsou určeny středoškolským pedagogům v oblastech chemie, biologie a fyziky. Hlavním partnerem projektu je Akademie věd, dalšími partnery pak Matematicko-fyzikální fakulta UK a Přírodovědecká fakulta UK. V rámci projektu se ve dnech 4.-23. března 2007 uskutečnily v Akademickém a univerzitním centru v Nových Hradech praktické kurzy.

VIII. Finanční, organizační a kontrolní činnost AV ČR

Akademická rada projednávala první verze dokumentů, týkajících se střednědobého rozpočtového rámce na léta 2008 až 2010, návrhu rozpisu neinvestičních institucionálních prostředků na rok 2008, návrhu rozpočtu institucionálních investičních zdrojů na rok 2008 a návrhu rozpočtu Akademie věd ČR na rok 2008. Bližší informace budou součástí samostatného bodu programu Akademického sněmu.

Intenzivně se nadále jednalo o **vypořádání vlastnických vztahů v souvislosti s přechodem na veřejné výzkumné instituce**. Akademická rada na základě návrhu Komise pro řešení majetkových záležitostí rozhodla o ponechání osmi nemovitostí v příslušnosti hospodaření organizační složky – Akademie věd. Jde o nemovitý majetek v Krči, budovy na Puškinově náměstí, v ulici Politických vězňů, Legerově ulici, v ulici Jilské a Valentinské a o pozemky v Brně-Veverí a Brně-Pisárkách. Předpokládá se, že tyto nemovitosti budou vloženy do majetku příslušných veřejných výzkumných institucí později, po vyjasnění majetkoprávních záležitostí. Ostatní majetek, ke kterému měly státní příspěvkové organizace k 31. prosinci 2006 příslušnost hospodaření, přešel dnem 1. ledna 2007 na VVI ze zákona. Pro nemovitosti, které se zapisují do katastru nemovitostí, byly připraveny protokoly, na základě nichž příslušná katastrální pracoviště provedou záznam o přechodu vlastnictví.

Pro potřeby pracovišť AV ČR byly zpracovány návrhy vzorových smluv o užívání nebytových prostor mezi pracovišti AV ČR jako veřejnými výzkumnými institucemi. Na jejich podkladě jsou na jednotlivých pracovištích připravované smlouvy průběžně projednávány a schvalovány v Akademické radě.

Nově byla schválena směrnice Akademické rady AV ČR – Zásady přidělování služebních bytů a vybraných ubytovacích jednotek v rámci AV ČR.

Akademie věd vstoupila do certifikačního programu pro získání Certifikátů SureServer EDU. Bylo rovněž podpořeno zajištění legálního užívání software podléhajícího ochraně podle autorského práva. Akademická rada byla informována

o využití investičních prostředků na informační technologie v roce 2006 a o předpokládaných investicích v roce 2007 s tím, že zdůraznila především aktuální problematiku zvyšování bezpečnosti počítačových sítí.

V Akademii věd probíhá vnitřní protikorupční audit ve smyslu usnesení vlády č. 1199/2006, který se zaměřuje zejména na vnitřní kontrolní systém pracovišť, na definování pravomocí a odpovědnosti osob účastnících se finančních a majetkových operací, zajištění i ochranu finanční hotovosti a cenného vybavení proti odcizení nebo neoprávněnému využívání a další opatření v oblasti prevence korupce a boje proti korupčnímu jednání. Na podporu tohoto procesu byl vydán i nový příkaz předsedy AV ČR o kontrolní činnosti v AV ČR při hospodaření s veřejnými prostředky.

V rámci veřejnosprávní kontroly byly projednány výsledky kontroly hospodaření a opatření k nápravě zjištěných nedostatků v Psychologickém ústavu AV ČR, Fyzikálním ústavu AV ČR a Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR. Byly projednány výsledky kontroly ve vědeckých společnostech s konstatováním, že finanční prostředky poskytnuté společností na krytí nákladů byly řádně přiděleny a použity. Byla schválena i souhrnná informace o následných kontrolách na 12 pracovištích AV ČR.

Praha, 27. března 2007

Akademická rada AV ČR